

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR: CIRU ECONOMU

Licențiat în drept din Paris, Consilier la Inalta Curte de casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România 40 lei
 6 luni 20 "
 3 luni 10 "
 Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
 sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
 București, CALEA RAHOVEI—5
 Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

S U M A R

Art. 74 din Codul de Procedură civilă față de noua lege asupra organizării comunelor rurale, de d-l G. D. Benderli.

JURISPRUDENȚĂ:

Curtea de casație, s. I: I. Ursescu cu Dumitru Davidescu;

Idem: Carolina Levin cu Eliza Văleanu;

Idem, s. II: Alecu N. Iatan și V. Barbu, recurs corecțional;

Idem, s. III: Teodora I. Popescu cu judele-sindic al falimentului Ion I. Popescu;

Tribunalul Olt: G. R. Stegaru cu M. Bădescu;

Tribunalul Fălciu: Iorgu Hotnog cu Constantin Cheschebech, cu o Observație;

Art. 51 din Legea judecătorilor de ocoale, alin. 2 și 3 și legile speciale ce sunt în competența judecătorilor de ocoale, dar nu sunt cuprinse în dispozițiile alin. 2 din art. 51.

Art. 74 din Codul de Procedură civilă față de noua lege asupra organi- zării comunelor rurale

Art. 74 din Codul de Procedură civilă, privitor la comunicarea citațiunilor și a hotărârilor, prevede că agentul judecătoresc, când va trebui să încheie un proces-verbal, va fi asistat de un comisar de poliție în comunele urbane și de primar, sau de ajutorul său, în comunele rurale. Asemenea și la urmăriri se cere uneori asistența fie a comisarului, fie a primarului sau a locuitorilor lor (art. 412, 440, 447, 498 și 595 din Codul de Procedură civilă).

Scopul legiuitorului a fost că pentru întărirea actului prin care agentul judecătoresc constată împrejurările în cari a operat, și care instrument face dovadă până la înscrierea în fals, să fie față și un delegat al puterii centrale, un ofițer al poliției judiciare.

După art. 75 și 78 din legea pentru organizarea comunelor rurale din 1 Maiu 1904, primarii rurali erau delegați ai puterii centrale și ofițeri de poliție judiciară și, în această calitate,

însărcinați cu atribuțiunile conferite lor prin diferitele legi, astfel că orice proces-verbal dresat de agentul judecătoresc, spre a fi valabil, trebuia, și după această lege, să fie contrasemnat de primar.

Noua lege asupra organizării comunelor rurale din 29 Aprilie 1908 a scindat atribuțiunile primarului rural de adineaori, luându-i o mulțime din atribuțiunile ce le avea ca delegat al administrației centrale și ca ofițer de poliție judiciară, spre a le conferi unui funcționar special, notarului, și lăsând primarului, în afară de atribuțiunile privitoare la interesele pur locale, numai câteva însărcinări speciale, acele prevăzute în Legea inoieiilor agricole, în Legea judecătorilor de ocoale și în Legea pentru monopolizarea băuturilor spirtoase. O mică privire asupra articolelor 75 și 78 din legea abrogată și asupra art. 114 și 115 din noua lege, în cari se arată atribuțiunile primarului, respectiv ale notarului, va dovedi cu prisosință exactitatea celor înaintate de noi; căci aproape toate atribuțiunile date mai înainte primarului ca, de pildă, publicarea legilor, culegerea datelor statistice, executarea măsurilor de siguranță generală, etc., etc., sunt astăzi trecute în atributul notarului sau a funcționarului delegat a-i ține locul.

Că intențiunea legiuitorului a fost de a face din primar un simplu gospodar care să rămâie în legătură cu centrul numai întru cât vor cere interesele comunei ce i s'au încredințat, reiese mai clar și din dispozițiunile art. 84, prin cari se declară nule de drept orice acte făcute de primar în afară de cazurile arătate în lege în mod limitativ.

Primarul ne mai fiind astăzi delegatul administrației centrale la sate, mai este el dator sau în drept a asista pe agentul judecătoresc la îndeplinirea de proceduri?

Tribunalul Constanța prin jurnalul No. 4384/909 a anulat o procedură, pe motivul că procesul-ver-

bal dresat de agentul judecătoresc era contrasemnat de secretarul comunal, delegat ca notar; iar Tribunalul Dolj, s. I, prin jurnalul No. 7361/908, publicat în *Pagini juridice*, No. 49 din 1 Iulie 1909; a anulat o altă procedură, pe motivul că procesul-verbal era semnat de primar. Două hotărâri contradictorii.

Este adevărat că Codul de Procedură civilă cere asistența primarului și că legea pentru organizarea comunelor rurale nu a modificat, în mod explicit cel puțin, dispozițiunile Codului de Procedură civilă și nu a arătat că atribuțiunile primarului în această materie trec și ele asupra notarului. Ne aflăm deci în fața unui conflict, aparent pentru noi, a cărui soluțiune nu se poate găsi decât în intențiunea legiuitorului. În ceea ce privește Codul de Procedură civilă, desideratul legiuitorului este că agentul judecătoresc să fie asistat de un agent al puterii centrale; aceasta reiese din alăturarea comisarilor cu primarii rurale, fiindcă ambii erau ofițeri ai poliției judiciare până acum, și mai cu seamă din redactarea art. 440, unde se întrebuițează cuvântul de *agent al autorității publice* în locul cuvintelor de comisar sau primar. Deci repetăm cele spuse la început, că scopul și intențiunea legiuitorului este ca agentul de portărei să fie asistat de un agent al forței publice.

Dacă ne referim, de altă parte, la principiile cari au călăuzit pe legiuitor în modificările aduse legii pentru organizarea comunelor rurale, vedem că, după cum reiese din expunerea de motive și după cum foarte bine își motivează hotărârea Tribunalul Dolj, secția I, «legiuitorul a înțeles să «descarce pe primar de însărcinările ce i-au fost «delegate de puterea executivă, fie prin legea comunală, fie prin alte legi, și că atribuțiunile ce «exercită în această calitate să treacă asupra unui «funcționar de carieră, funcționar căruia legea îi «dă denumirea de notar și pe care îl numește «agent al Statului, iar primarul rămâne liber «să-și consacre tot timpul comunei, după cum «este astăzi primarul de oraș»; astfel că chiar dacă noua lege nu arată în mod lămurit că a înțeles că notarul să înlocuiască pe primar ca delegat al puterii centrale în toate cazurile, totuși trebuie să deducem că dispozițiunile din Codul de Procedură, citate mai sus, au fost implicit modificate în sensul că urmează a se ceti „notar“ acolo unde codul zice „primar“ și că numai soluțiunea dată de Tribunalul Dolj, secția I, este juridică și exactă. Că acesta este adevăratul spirit al legii mai reiese și din faptul că pe câtă vreme legiuitorul din 1908 mărginește atribuțiunile primarului, declarând nule toate actele făcute în afară de cazurile limitativ enumerate în lege, nu

edictează nici o asemenea dispozițiune în ceea ce privește atribuțiunile notarului ale cărui însărcinări trebuiesc deci socotite ca enumerate în mod enunțiativ și care trebuie considerat astăzi ca singurul reprezentant al puterii centrale în comună.

Constanța, 16 August 1909.

G. D. Benderli
Avocat

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența dela 31 Octombrie 1908

Președenția d-lui CH. PHEREKYDE, prim-președinte

I. Ursescu cu Dumitru Davidescu

Pământ rural. — Sătean având ca profesie accesorie pe aceea de maestru tăbăcar.— Dacă el are dreptul a cumpăra pământ rural.

Acțiuni. — Acțiuni relative la pământ rural de o valoare mai mică de 1500 lei.— Competința judeului de ocol de a judeca în prima instanță. (Art. 7 din Legea rurală dela 1864; art. 1 din Legea interpretativă din 1879; art. 125 din Legea jud. de ocoale din 1896).

1. *Săteanul care are principala lui ocupațiune cultivarea pământului și numai în mod accesoriu are și meseria de maestru tăbăcar, are dreptul a cumpăra pământ rural, întru cât principala sa ocupațiune este aceea de sătean cultivator de pământ.*

2. *Art. 125 din Legea judecătoriailor de ocoale din 1896, abrogând toate dispozițiunile contrarii legii, este neîndoios că și dispozițiunile art. 6, 7, 8 9 și 14 din Legea interpretativă din 1879 au fost abrogate ca fiind contrarii legii judecătoriailor de ocoale.*

Prin urmare, acțiunile pentru pământurile rurale de o valoare mai mică de 1500 lei sunt de competența judeului de ocol de a le judeca în prima instanță.

Deciziunea No. 387/908.—Respins, în lipsa intimatului, recursul făcut de I. Ursescu, contra sentinței Tribunalului Argeș, No. 775, dată în proces cu Dumitru Davidescu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Micescu, în dezvoltarea motivelor de casare.

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Greșită interpretare a legii și exces de putere. După articolul 7 din Legea de improprietărire dela 1864 și art. 2 din Legea interpretativă din 1879 nu pot dobândi pământ rural decât cultivatorii de pământ, fii de foști clăcași.

«Din certificatul prezentat de subsemnatul la judecătoria de pace, se stabilește că Davidescu este maestru tăbăcar și cel ce exercită această profesiune nu poate susține serios că poate avea o altă ocupațiune mai principală; căci spiritul legiuitorului a fost ca cel ce dobândește pământ rural să aibă ca principală a sa ocupațiune agricultura. Primarul care eliberează certificatul care constată că principala ocupațiune a lui Davidescu e agricultura, nu-și întemeiază pe nimic această constatare și tribunalul prin exces de putere pune bază pe acest certificat și ne respinge certificatul nostru dela prima instanță, care constată neîndoios că Davidescu e maestru tăbăcar, și deci nu poate dobândi pământ rural. Învățătorul, preotul și femeia pot avea ocupațiunea principală agricol-

tura decât profesiunea de învățător, preot sau menajeră ; cu toate acestea instanțele judecătorești și Inalta Curte nu s'au gândit vreodată că aceștia să poată dobândi pământ rural în spiritul legii dela 1864».

Având în vedere că recurentul Ion I. Ursescu ceruse judecătorului de ocol anularea actului de vânzare, relativ la un pământ rural, pe motiv că cumpărătorul D. Davidescu nu era sătean cultivator de pământ ;

Că Tribunalul de Argeș ca instanță de apel, prin sentința atacată cu recurs, respinge acțiunea, motivând în fapt că deși din certificatul Corporației cismarilor din Pitești, No. 56 din 1905, prezentat de recurent, se dovedește că Davidescu este maestru-tăbăcar, însă din certificatul Primăriei comunei Găvana-Valea-Rea, No. 356 din 1907, prezentat de intimat, rezultă, în acelaș timp, pentru tribunal, că dânsul este și sătean și că are profesiunea principală și obișnuită de cultivator de pământ, ceea ce îl face capabil de a putea cumpăra pământ rural ;

Că, astfel, este inexact că tribunalul a înlăturat certificatul recurentului ; că, din contră, tribunalul a avut în vedere și a examinat ambele certificate prezentate de părți, și a tras dintr'însele concluziunea că meseria de maestru-tăbăcar a intimatului este numai accesorie, cea principală fiind de sătean cultivator de pământ ;

Considerând că față cu asemenea constatări de fapt ale instanței de fond, cari scapă controlului acestei Curți, motivul de casare este nefondat.

Asupra motivului II de casare :

«Cartea de judecată a Ocol. I Pitești era nesusceptibilă de apel, conform legii interpretative din 1879, fiind vorba de anularea unui act de pământ rural și d-l procuror n'a luat concluziuni în instanța de apel».

Considerând că art. 62 din Legea judecătorilor de pace din 1896 a stabilit principiul celor două grade de jurisdicție și pentru acțiunile imobiliare privitoare la pământurile date locuitorilor săteni și declarate inalienabile prin legile de împroprietărire ;

Că prin art. 125 din aceeaș lege, abrogându-se toate dispozițiile contrarii acelei legi este neîndoios că art. 6, 7, 8, 9 și 14 din Legea interpretativă dela 1879 sunt abrogate ca fiind contrarii dispozițiilor din Legea judecătorilor de pace ;

Că, prin urmare, în speță, obiectul acțiunii fiind mai mic de 1500 lei, judele de ocol a fost competent să judece în prima instanță, iar concluziile procurorului în instanța de apel nu mai sunt cerute ;

Că, de aceea, și acest motiv este nefondat.

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

Audiența dela 21 Ianuarie 1909

Președenția d-lui GH. PHEREKYDE, prim-președinte

Carolina Levin cu Eliza Văleanu

Jurământ. — Dreptul judecătorilor de a modifica formula jurământului după credințele religioase ale celui ce jură. — Dacă judecătorii au și dreptul de a schimba locul unde jurământul trebuiește prestat. — (Art. 238 din Procedura civilă).

Legiuitorul autorizând pe judecător de a modifica formula înscrisă în lege pentru jurământ, așa încât partea, căreia i se cere mărturisirea conștiinței, să nu fie jignită în credințele sale religioase, nu a înțeles cătuș de puțin să-l autorizeze să schimbe și locul unde jurământul urmează a fi prestat. Că singurul loc unde jurământul urmează să fie prestat, fiind localul judecății și în ședință publică, judecătorii comit un exces de putere când dispun ca jurământul să se săvârșească în localul consacrat exercițiului religiei celui ce este îndatorat a depune jurământul.

Decizia 31/909. — Casată, după recursul făcut

de Carolina Levin, deciziunea Curții de apel Iași, s. II, 58/907, dată în proces cu Eliza Văleanu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Al. Bădărău, în dezvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-nii avocați C. Teodorescu, N. Malla și P. Borș, în combateri.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare :

«Violarea art. 238, 239—245 urm. din Proc. civilă și greșită interpretare a art. 740 din aceeaș procedură ; exces de putere și omisiune esențială. Am susținut înaintea Curții de apel, în subsidiar, că, dacă jurământul va fi admisibil, sunt gata să-l pretez în pretoriul Curții cu observarea articolul 244 din Procedura civilă și cu modificarea necesară în vederea ritului mosaic. Curtea, prin o greșită interpretare a art. 740 din Procedura civilă, care abrogă toate dispozițiile și regulamentele anterioare, contrarii procedurii, mă supune la jurământul din sinagogă cu îndeplinirea unor formalități abrogate Curtea comite o omisiune esențială, nepronunțându-se asupra motivelor de fapt invocate de Carolina Levin că, fiind bolnavă, este în imposibilitate de a presta jurământ la sinagogă, neputând părăsi casa, și formalitățile jurământului more-judaico punându-i vieața în pericol ; prin aceasta însă Curtea violează dispozițiile art. 235 și 236 din Procedura civilă cari sunt aplicabile și la jurăminte prin însuș dispozițiile art. 243 din Procedura civilă.

«Curtea comite un exces de putere când consideră cererea mea ca refuz al jurământului, afirmând că ar exista în această privință lucru judecat rezultând din procesul-verbal No. 481/907, afirmare neexactă, de oarece în acest proces-verbal s'a amănat cauza pentru a declara dacă primese jurământul, declarațiune de acceptare ce am făcut-o prin mandatul meu în ședința când s'a pronunțat decizia No. 58/907, atacată cu recurs».

Având în vedere deciziunea supusă recursului, din care se constată că Curtea de fond a admis ca jurământul decizoriu, deferit recurentei Carolina Levin de către Eliza Căp. Gh. Văleanu, în dovedirea acțiunii pentru pretenție de bani ce face obiectul procesului de față, să fie prestat în sinagogă cu formalitățile jurământului more-judaico, conform anaforelei domnești din 1844 ;

Considerând că, în drept, jurământul este un act cu caracter civilo-religios, merit a înlesni uncea din părți, înaintea justiției, o probă în soluțiunea litigiului angajat ;

Că, conform art. 238 din Procedura civilă, jurământul, afară de excepțiunile înscrise în lege, trebuie să se săvârșească în ședință publică, după o formulă anume prescrisă în art. 240 din Procedura civilă ;

Considerând că este cert că această formulă nu este imutabilă ; că ea poate fi modificată în așa fel ca prin repetarea ei partea, căreia i se cere mărturisirea conștiinței sale, să nu fie jignită în credințele sale religioase ;

Considerând că legiuitorul, autorizând pe judecător de a modifica formula înscrisă în lege, nu a înțeles cătuș de puțin ca să-l autorizeze să schimbe și locul unde jurământul urmează a fi prestat ; că singurul loc în care jurământul trebuie să fie prestat, fiind localul judecății și în ședință publică, judecătorii comit un exces de putere când dispune ca să se săvârșească în localul consacrat exercițiului religiei celui ce este îndatorat a depune jurământul ;

Că, astfel fiind, sus arătatul mijloc de casare este întemeiat ;

Pentru aceste motive Curtea casează, etc.

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat postal direct la administrația ziarului «Curierul Judiciar» București, sau să plătească numai la prezentare în mâna înesatorilor : I. RIVEANU pentru provincie și I. St. TUDOROIU pentru capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registrul cu mateă, investite cu ștampila : CURIERUL JUDICIAR.

INALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE, S. II

Audiența dela 13 Ianuarie 1909

Președenția D-lui N. MANDREA, președinte

Alec N. Iatan cu V. Barbu, recurs corecțional

Delict silvic. — Apel. — Apeluri pendinte la tribunal în momentul punerii în aplicare a Legii judecătorilor de ocol din 1908. — Dacă aceste apeluri relative la delict silvice, când amenda e mai mică de 300 lei, trebuiau a fi judecate de tribunal. — (Art. 122 din Legea judecătorilor de ocoale din 1907).

Deși după Legea judecătorilor de ocoale din 1907 nu există drept de apel în materie de delict silvic, când amenda este mai mică de 300 lei, însă când un asemenea apel se găsea pendinte la tribunal la 1 Maiu 1908, data aplicării Legii judecătorilor de ocoale, acel apel avea a fi judecat de tribunal, conform art. 122 din Legea sus citată.

Deciziunea 51/909. — Respingerea recursului făcut de Alecu N. Iatan și V. Barbu, contra sentinței No. 1370 din 1908 a Tribunalului Ialomița.

Curtea,

În lipsa recurențelor, ascultând d-l procuror St. Stătescu;

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Violarea art. 43 din Codul silvic, art. 71 alin. 6 din Legea judecătorilor de pace din 1896 și art. 53, alin. ultim din Legea judecătorilor de pace din 1908. În adevăr, numai prin violarea acestor texte de lege și prin exces de putere ni s'a respins incidentul ce noi am ridicat înaintea Tribunalului Ialomița, anume că apelul făcut de d-l șef al ocolului silvic Slobozia este inadmisibil, întru cât amenda și despăgubirile civile nu trec de 300 lei; căci chiar din concluziile puse la dosar de d-l șef al ocolului silvic Slobozia rezultă că amenda și despăgubirile pentru Alecu N. Iatan nu trec de 34 lei, iar pentru V. Barbu nu trec de 74 lei. Și deci apelul făcut de d-l șef al ocolului silvic fiind inadmisibil, greșit tribunalul a admis apelul.»

Considerând că, după art. 71, alin. 6 din Legea judecătorilor din 1896, judecătorul de pace este competent a judeca, cu drept de apel la tribunal, delictul silvic, când delictul nu atrage după sine o amendă mai mare de 300 lei;

Că, în speță, se impută recurențelor faptul că unul din ei a introdus în pădurea Statului două vite, iar celălalt patru vite, fapt prevăzut și pedepsit de art. 23 din Codul silvic cu o amendă mai mică de 300 lei;

Că, așa fiind, apelul făcut de șeful ocolului silvic la tribunal era admisibil conform legii din 1896, precum bine a hotărât tribunalul;

Considerând că nu poate fi vorba de aplicarea legii judecătorilor din 1907 în cazul de față, după care lege nu este drept de apel în materie de delict silvic, când amenda este mai mică de 300 lei, întru cât în speță apelul era pendinte la tribunal la 1 Maiu 1908, data aplicării noii legi care, prin art. 122, dispune că procesele pendinte înaintea tribunalului la aplicarea acestei legi vor continua a fi judecate de tribunal;

Că, deci, motivul este nefondat;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAŢIE ŞI JUSTIŢIE, S. III

Audiența dela 14 Noembrie 1908

Președenția d-lui G. P. PETRESCU, președinte

Teodora I. Popescu cu Judele-sindic al falim. Ion I. Popescu

Faliment. — Declarație în faliment. — Efecte. — Desesizarea falitului. — Acțiune pentru pensie alimentară în

timpul divorțului. — Condamnarea trebuie obținută contra judecătorului-sindic. — (Art. 717 din Codul comercial).

Acțiunea intentată de soție pentru pensie alimentară, în timpul divorțului, contra soțului declarat deja în faliment, nu poate fi opusă masei creditorilor falimentului, dacă condamnarea n'a fost pronunțată contra judecătorului-sindic.

Deciziunea 325/908. — Respins recursul făcut de Teodora I. Popescu, contra sentinței Tribunalului Ilfov, secția comercială, No. 638/908, dată în proces cu judele-sindic al falimentului Ion I. Popescu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat P. Poni, în desvoltarea motivelor de casare, și

Pe d-l avocat D. Rădulescu, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Violarea art. 780 din Codul comercial și exces de putere. «Tribunalul deși constată că am o creanță, în speță o sentință cu execuție provizorie, pentru pensie alimentară totuș decide că cererea mea de verificare a acelei creanțe la masa falimentului nu e admisibilă, făcând confuziune între cererea de ajutor ce se poate da falitului și familiei sale conform art. 762 din Codul comercial, mai admițând încă și o teamă eventuală de fraudă în genere, iar nu specială cauzei, în care a fost chemat și judecătorul-sindic respectiv.

«Repartițiunile întregului activ al falimentului nu s'au sfârșit, deci rău mi s'a respins cererea mea de verificare»

Considerând că prin dispozițiunile art. 717 din Codul comercial se prevede că în urma declarațiunii falimentului orice acțiune ar aparține falitului, sau ar fi să se intenteze contra lui, privitoare la bunurile sale, iar nu la interesele lui exclusiv personale, precum și orice act de executare contra acelor bunuri, nu se pot exercita decât de către judecătorul-sindic sau contra celui judecător, care este reprezentantul legal al tuturor creditorilor de unde rezultă că în urma declarațiunii falimentului orice hotărâre obținută contra falitului pentru condamnarea lui la plata vreunei sume de bani sau oricare altă satisfacere, cu privire la bunurile sale, nu se poate opune contra mesei credale a falimentului. ca o creanță cu putere de lucru judecat, dacă n'a fost acționat în judecată și n'a fost condamnat la plată judecătorul-sindic al falimentului, ci s'a obținut condamnarea direct și numai contra falitului;

Având în vedere că, în speță, se constată în fapt, prin sentința atacată cu recurs și alte acte din dosarul procesului, că recurenta, în urma declarațiunii în faliment a soțului ei Ion I. Popescu, a intentat contra acestuia, pe de o parte, acțiune de despărțenie și pe de alta acțiune pentru plata de pensie alimentară, chemând în această instanță și pe judecătorul-sindic, dar fără să facă contra acestuia vreă cerere, ci numai pentru a asista pe falit în judecată, așa că a obținut sentința cu No. 142, dela 6 Martie 1908, a Tribunalului Ilfov, secția III-a, pentru condamnarea directă numai a falitului la plata pensiei alimentare de câte 150 lei pe lună, iar nu și a judecătorului-sindic;

Având în vedere că recurenta prezentându-se în urmă cu menționata sentință No. 142/908, la judecătorul-sindic, pentru a fi admisă la masa credală ca creditoare privilegiată pentru plată de alimente, cu drept cuvânt i s'a respins asemenea cerere, atât de către judecătorul-sindic, prin ordonanță cu No. 1306/908, cât și de către Tribunalul Ilfov, secția comercială, cu No. 638/908 pronunțată asupra apelului făcut de dânsa contra menționatei ordonanțe, căci după arătatele dis-

pozițiuni din citatul art. 717 din Codul comercial nu se putea primi ca lucru judecat, contra mesei credale a falimentului, menționată sentință cu No. 142/908. Întru cât în ea nu se cuprindea nici o condamnățiune de plată de alimente contra judecătorului-sindic, deși era obținută în urma declarațiunii falimentului;

Considerând apoi că tot cu drept cuvânt s'a respins cererea recurentei și pentru motivul că asemenea cerere pentru plata de alimente a fost făcută în urma verificării creanțelor, așa că, după dispozițiunile formale a art. 762 din Codul comercial, asemenea cerere nu mai poate să fie admisă de către judecătorul-sindic și de către tribunal, în urma operațiunii de verificare a creanțelor, ci numai de către majoritatea în număr a creditorilor verificați, ceea ce nu se ceruse în speță;

Că, prin urmare, rezultă din cele expuse mai sus că motivul de casare este nefondat;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI OLT

Audiența dela 10 Februarie 1908

Președenția d-lui I. VĂRZARU, președinte

G. R. Stegaru cu M. Bădescu

Jurnal No. 1439

Probă testimonială. — Neplata citațiunilor în termenul fatal de cinci zile. — Dacă ea constituie sau nu o decădere de drepturi. — (Art. 186 și 187 din Proc. civilă).

Pierderea dreptului de a se folosi de proba testimonială, admisă de judecată, se aplică numai atunci când lista martorilor n'a fost depusă de parte în termenul fatal de cinci zile, nu însă și în caz când citațiunile n'au fost plătite, de oarece, conform art. 187 din Proc. civilă, martorii pot fi ascultați fără plata citațiunilor, atunci când s'ar prezenta de bună voe.

Tribunalul,

Având în vedere că după dispozițiunile art. 186 din Proc. civilă, partea care propune martori va trebui să depună la grefă lista de martori până în termen de 5 zile dela admiterea acestei probe, justificând și plata taxelor de citații, sub pedeapsă, la caz de neurmărire, să nu se mai poată folosi de această probă; iar după dispozițiunile art. 187 din Proc. civilă, martorii se pot înfățișa de bună voe la judecată, sau se vor cita într-o zi fixă, deci termenul de 5 zile este fixat numai pentru depunerea listei de martori, iar nu și pentru plata taxelor citațiilor, căci, conform art. 187 din Proc. civilă, când se întâmplă de nu s'a plătit taxa citațiilor, cum e în speță, sau când martorii se obligă că vor veni fără citații, pot fi primiți fără plată de taxă;

Că, așa fiind, nu s'a făcut obligație părții ca să plătească taxa citațiilor într'un termen anumit sub sancțiunea de a fi decăzut din dreptul de a se mai folosi de proba cu martori, ci decăderea e prescrisă numai pentru nedepunerea listei de martori în termen de 5 zile, dându-se acest termen scurt numai pentru depunerea listei în scop de a nu servi acest termen la descoperire de martori (vezi «Desbaterile parlamentare»: răspunsul d-lui Ministru de justiție);

Având în vedere că, față cu cele expuse, nefiind impus în mod obligator a se depune taxele pentru citarea martorilor și întru cât în speță lista martorilor este depusă în termenul de 5 zile prescris de art. 186 din Proc. civilă, deci cerințele legii fiind satisfăcute, întru atâta găsim că este posibilitate a se amâna pricina spre a se cita martorii, de oarece nu s'a prezentat astăzi de bună voe, fără citațiuni;

Pentru aceste motive, tribunalul, în majoritate, res-

pinge incidentul sulevat de contestator ca nefondat și dispune amânarea pricinii la 2 Maiu 1908; a se cita martorii admiși *);

(s) I. Vărzaru

Grefier (s) Gh. Cocea.

O p i n i u n e

Având în vedere că legiuitorul, prin art. 186 din Proc. civilă, prevede regula generală că atunci când partea a propus și i s'a admis proba cu martori este obligată să depună în 5 zile lista martorilor, justificând și plata taxelor de citații; iar în caz de neurmărire, să nu se mai poată folosi de această probă;

Considerând că prin 187 din Proc. civilă se aduce o excepțiune acestei regule, în ce privește plata citațiilor pentru martorii cari s'ar înfățișa de bună voe; că, prin urmare, decăderea impusă de legiuitor prin art. 187 este înlăturată numai în acest caz când martorii s'au prezentat de bună voe;

Având în vedere că din desbaterile parlamentare rezultă aceasta din însăș explicațiunea dată de d-l Ministru al justiției («Desbaterile parlamentare», pag. 380 și 590), adică că: «art. 187 are în vedere ipoteza când partea aduce cu sine martorii propuși cari și ei vin de bună voe», deci numai în acest caz nu se poate opune părții, ce i s'a admis martorii, decăderea din dreptul de a i se mai ține în seamă nejustificarea plății citațiilor;

Considerând că, în speță, tribunalul, prin jurnalul No 11736/907, a admis intimatului creditor M. Bădescu, pentru a se apăra contra contestației făcută de Gh. R. Stegaru, proba cu martori;

Având în vedere că din menționatul jurnal se constată că numitul intimat nu și-a luat nici măcar obligațiunea de a aduce martorii propuși prin listă, ca astfel să poată fi dispensat de plata citației;

Având în vedere că creditorul intimat se prezintă astăzi în instanță fără nici un martor și cere amânarea, desi nu justifică plata citațiilor;

Că, astfel fiind, numitul intimat nu mai poate beneficia de dispozițiile art. 187 din Proc. civilă și prin urmare art. 186 din Proc. civilă urmează a fi aplicat în toată rigoarea lui;

Considerând că legiuitorul a prevăzut dispozițiunea din art. 187 în scop de a usura pe cei fără de mijloace, în cazurile când martorii s'ar prezenta de bună voe; și cum în speță martorii nu s'au prezentat;

Pentru aceste motive, diferind de opiniunea majorității, sunt de părere că intimatul a decăzut din dreptul de a mai uza de proba testimonială;

(ss) P. Paveleanu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI FĂLCIU

Audiența dela 16 Maiu 1909

Președenția d-lui I. M. GAVRILESCU, președinte

Iorgu Hotnog cu Constantin Cheschebech

Sentința civilă No. 113/909

Căsătorie. — Codul Calimach. — Căsătoria concubinilor. — Dobândirea statului civil de către copii naturali numai prin simplul fapt al acestei căsătorii fără îndeplinirea altei formalități. — (§ 215, 216 din Codul Calimach).

Sub imperiul Codului Calimach, în afară de căsătoria concubinilor, nu mai era necesară altă formalitate pentru legitimarea copiilor lor naturali;

Astfel, o persoană legitimată prin căsătoria autorilor săi concubini, dobândește statul civil pentru veșnicie, fără necesitatea unei alte formalități.

*) La 2 Maiu s'a suspendat procesul, proba admisă nu a mai fost utilizată (jurnalul No. 3653/908).

Tribunalul.

Având în vedere apelul făcut de Iorgu Hotnog în contra cărții de judecată sub No. 12,909 a Judecătoriei de pace Ocolul Fălciu, al căruia dispozitiv este: «Respinge ca nefundată acțiunea reclamantului Iorgu I. Hotnog, contra părții lui Constantin Cheșchebech, pentru revendicarea unui hectar 16 arii, și 35 centiarii pământ rural, pe teritoriul comunei Rânceni și-l obligă să plătească părții zece lei cheltueli de judecată;

Având în vedere concluziunile orale și scrise ale amândorora părți;

Având în vedere că prin efectul devolutiv al apelului întreaga pricină se repune în curs de judecată;

Având în vedere obiectul pricinii, și anume:

Iorgu Hotnog, născut din concubinajul lui Ioan Hotnog cu Catinca Grigoraș. în vremea când legiuirea Calimach cârmuia raporturile civile, cere să se îndatorască pe intimatul Const. Cheșchebech a-i delăsa în deplină și exclusivă stăpânire porțiunea de teren a-nume definită prin petițiunea introductivă de acțiune câtime de pământ ce intimatul pretinde că a cumpărat dela Ioan Hotnog. Apelantul se prevalează de calitatea sa de moștenitor al lui Ioan Hotnog, al cărui fiu legitim a devenit prin efectul căsătoriei sale cu Catinca Grigoraș

Având în vedere că problema juridică supusă discuțiunii, și dela deslegarea căreia depinde și soluțiunea judecății, este următoarea:

Sub imperiul Codului Calimach, în afară de căsătoria concubinilor, mai era necesară vreo altă formalitate pentru legitimarea copiilor lor naturali?

Având în vedere că din combinarea paragrafelor 215, 216 din Codul Calimach reiese, învederat și neîndoios, că copiii naturali în vremea acelei legiuiri se considerau, din momentul căsătoriei concubinilor, deplin drept legitimați fără îndeplinirea vreunei alte formalități. Paragraful 216 din Codul Calimach se exprimă deslușit și precis: «Copiii născuți din nelegiuirea împreunare ce s'au făcut înlegiuiri prin cea din urmă săvârșită căsătorie».

Că excepțiile dela această regulă: cuscrie impediamentele derivând din rudenie, etc, sunt anume determinate, împreună cu mijloacele de abolirea lor;

Considerând că doctrina privește însușirea de stat civil ca un patrimoniu, o proprietate a persoanei, un drept dobândit ce nu se poate, prin urmare, altera de nici o altă legiuire posterioară;

Că, așa fiind, o persoană e legitimată prin căsătoria autorilor săi concubini fără necesitatea unei alte formalități, și în acest chip a dobândit statul civil pentru veșnicie;

Având în vedere că, în fapt, din depunerile sub jurământ ale martorilor Nicolae Lițu, Mihai Cornea și Vasile Trifan, se constată că Iorgu Hotnog a fost fiul natural al Catrinei Grigoraș și Ioan Hotnog. Că depunerile acestor martori, clare și hotărâte, întemeiază convingerea despre sinceritatea lor, în deosebire de restul martorilor, ale căror depuneri sunt sau evasive sau neprecise asupra tuturor punctelor ce interesează pricina; că, mai departe, identitatea pământului nu se contestă;

Că, dar, întru cât în fapt e netăgăduit că apelantul este produsul concubinajului lui Ioan Hotnog și Catrinei Grigoraș sub imperiul legii Calimach, și că, pentru legitimarea lui, acel Cod nu impunea nici o altă formalitate, identitatea pământului fiind de asemenea sigură, tribunalul urmează să admită deci și acțiunea;

Pentru aceste motive, tribunalul admite apelul, etc.

(ss) I. Gavrilăscu; A. Mandrea

OBSERVAȚIE. — Legitimarea este o binefacere a legii, care are de scop de a face să se considere ca legitimi copiii născuți în afară de că-

sătorie. Copilul natural dobândește, deci, situația juridică a copilului legitim, prin căsătoria copiilor săi, după cum se exprimă art. 1719 din Codul german¹⁾.

Instituția legitimării își avea ființa la Romani, însă adevărata instituție a legitimării se găsește în dreptul canonic, și în special într-o Constituție a Papei Alexandru III. (Vezi D. Alexandresco, t. II, p. 294, 295, ed. a 2-a).

Legitimarea prin căsătoria subsecventă nu există în Englitera²⁾, și n'a existat nici în codul Caragea, unde singurul mijloc de a introduce copilul natural în familia părinților săi era adopțiunea, conform Novelei 74, capit. III, *De legitimatione per adoptionem*. Vezi D. Alexandresco, *op. cit.*, tom. II, p. 295 urm. *Contra*: Trib. Vâlcea, *Curierul Judiciar* din 1894, No. 21 (cu observația d-lui profesor D. Alexandresco).

Dar dacă legitimarea era necunoscută în Codul Caragea, ea era din contra admisă prin art. 216 și 943 din Codul Calimach (161 și 752 din Codul austriac), după care copiii născuți afară din căsătorie deveneau legitimi prin simplul fapt al căsătoriei părinților, fără îndeplinirea vreunei alte formalități. (Vezi D. Alexandresco, t. II, p. 298, ediția a 2-a).

(N. R.)

Articolul 51 din Legea judecătorilor de ocoale, alin. 2 și 3, și legile speciale ce sunt în competența Judecătorilor de ocoale dar nu sunt cuprinse în dispozițiile alin. 2 din art. 51

Articolul 51 conține:

Alin. 1. — «Judecătorii de ocoale judecă toate contravențiunile de simplă poliție de orice natură și din orice lege ar decurge, în primă și ultimă instanță, când pedeapsa de aplicat este amenda și când restituțiunile și reparațiunile civile nu trec peste 300 lei.

«Și cu drept de apel:

«Când pedeapsa de aplicat este închisoarea sau reparațiunile civile sunt de o valoare mai mare de 300 lei».

Alin. 2. — «Cu aceeaș competență judecă și abaterile calificate contravențiuni sau delict de:

- 1) Legea învoielilor agricole;
- 2) » de poliție sanitară-veterinară;
- 3) » asupra poliției vânatului;
- 4) » » pescuitului;
- 5) » » rechizițiunilor militare;

¹⁾ «Ein uneheliches Kind erlangt dadurch, das sich der Vater mit der Mutter verheiratet mit der Eheschliessung die rechtliche Stellung eines ehelichen Kindes».

²⁾ Vezi autoritățile citate de d-l D. Alexandresco în tom. II al Comentariilor sale, p. 295, nota 2.

- 6) Legea pentru îmbunătățirea și înmulțirea rasei cailor ;
 7) » asupra comerțului ambulant ;
 8) » pentru monopolizarea vânzării băuturilor spirtoase în comunele rurale și măsuri pentru beție».

Alin. 3. — «Se exceptează contravențiunile și abaterile a căror constatare și pedepsire se va fi dat în căderea altor autorități».

Exemple de asemenea contravențiuni sunt : contravențiunile la legile fiscale, forestiere, asupra societăților în comandită, etc., cari sunt date în competența tribunalului.

Vedem că art. 51 cuprinde două dispozițiuni asupra cărora d-l Em Dan, în textul său : «Codul general al judecătorului de ocol», art. 51, notița No. 1, primul aliniat, spune :

«Judecătorul în regulă generală are drept să judece contravențiunile de simplă poliție în *ultima instanță*, când pedeapsa este amenda și adică amenda despre care vorbește art. 9 din Codul penal, dela 5 până la 25 lei, — și cu apel când pedeapsa este închisoarea, adică închisoarea dela *una zi la cincisprezece zile*».

Prin explicațiunile de mai sus d-l Dan precizează deci exact ; căci se înțelege perfect de clar ce însemnează cuvântul *amendă* și *închisoare*, dacă ne gândim la cuvintele : *de simplă poliție*, aflate în rândul al doilea din primul aliniat al art. 51 din Legea judecătorilor de ocoale.

Dar, cu toate acestea, câte erori nu s'ar putea comite?!

Și mai ales atunci ar fi grav când eroarea nu se mai poate îndrepta.

Să luăm un exemplu :

Se dă o hotărîre care prevede închisoarea și condamnățiunea este de o lună. Iată că individul pierde termenul de recurs și hotărîrea rămîne definitivă. Se pune în urmărire, îl prinde și-l bagă la închisoare.

Face reclamațiune cerînd revizuirea, dar atunci când s'a revizuit și s'a corectat greșala el suferise deja, dacă nu toată pedeapsa, dar aproape toată.

Aceasta pentru pedeapsa polițienească.

În Codul penal sunt prevăzute două feluri de închisori :

1) Inchiisoarea polițienească, care oferă condamnatului numai suferința materială și morală pentru scurtul timp de maximum 15 zile și care într'un timp, iarăș destul de scurtă durată, uită ceeace a suferit și în plus mai are și posibilitatea să devină cetățeanul cel mai folositor pentru Statul și neamul său (cazul de mai sus).

2) Inchiisoarea corecțională, care din contra îl supune la suferințe materiale și morale mult mai insuportabile și, mai mult, ceeace este și mai grav,

că speranța unei fericiri în viață a dispărut pentru el ; căci deși va fi liber, dar libertatea lui e moartă, devine un mort civil !? și aceasta atunci când nu a cerut revizuirea. Apoi și în cazul unei revizuirii, timpul stat în închisoare dela condamnare până la liberare răpindu-i aproape toți anii vieții, ce plăcere mai poate simți pentru viața pe care trebuie să o cunoască din nou !!

Prin aliniatul 2 al aceleiaș notițe, d-l Dan se ocupă de contravențiunile specificate în al doilea aliniat al art. 51 din Legea judecătorilor de ocoale, precizînd «că judecătorul de ocol are dreptul să judece abaterile acolo prevăzute în *ultima instanță*, când pedeapsa e *amenda*, deci, oricât de mare ar fi amenda, chiar mii de lei, și cu apel când pedeapsa ar fi închisoarea oricât de mare ar fi termenul închisorii, un an, doi ani, etc.

Rămîne acum să lămurim a treia categorie de infracțiuni, și anume : contravențiunile prevăzute în legile speciale ce intră în competența judecătorilor de ocoale în ceeace privește faptul judecării, fără însă a putea aplica art. 51 din Legea judecătorilor de ocoale.

Să enumerăm câteva din aceste legi :

- 1) Legea timbrului ;
- 2) „ de poliție veterinară-sanitară ;
- 3) Codul silvic ;
- 4) Legea repauzului duminical și încă alte 22 legi speciale.

Să ne întrebăm acum, dacă aceste contravențiuni nu sunt supuse art. 51 din Legea judecătorilor de ocoale, atunci cărei legi sunt supuse ?

Vom răspunde cu încredere și fără discuție, că sunt supuse dispozițiunilor speciale a acelor legi cari conțin în ele și pedeapsa de aplicat și chestiunea recursului sau apelului.

Să luăm un exemplu practic, și anume : Codul silvic. În acest cod se găsesc infracțiunile și pedepsele acestor infracțiuni, precum și modul cum va da sentința, în apel sau cu recurs.

Iată Legea Judecătorilor de ocoale ce spune în această privință în art. 53 : «Judecătorii de ocoale judecă în primă instanță, cu drept de apel la tribunal, etc.»..

Alin. 2. — «De asemenea judecă în prima și ultimă instanță delictelor silvice cari nu atrag după ele o amendă mai mare de 300 lei și cu drept de apel la tribunal pe acele cari atrag o amendă până la 3.000 lei».

O altă chestiune ce se prezintă este următoarea : ce se va întâmpla în cazul când în lege nu se specifică nimic în privința modului de a da o hotărîre relativă la infracțiunile prevăzute de acea lege specială ?

De data aceasta se aplică dreptul comun fără discuție.

Ultima chestiune și cea mai importantă este următoarea :

1) Cum vom califica infracțiunile cuprinse în aceste legi particulare de cari am vorbit mai sus ? a doua întrebare : le vom aplica și lor principiul diviziunii tripartite prevăzute de art. 1 din Codul penal ? !

Pentru a da soluțiunea acestor chestiuni facem o distincțiune și anume : când e vorba de fapte pedepsite cu pedepse criminale, sau de fapte pedepsite cu pedepse de simplă poliție, fără discuție trebuie să aplicăm dreptul comun, și anume să calificăm infracțiunea conform art. 1 din Codul penal.

În ceea ce privește delictetele se schimbă chestiunea, aci există o controversă.

Blanche, în această privință, iată ce spune :

«Nu trebuie să se considere ca delictete toate faptele pe cari legile speciale le pedepsesc cu pedepse corecționale, căci sunt unele cari, fie din cauza naturii lor intrinsece, fie din cauza voinței legii speciale care le guvernează, nu trebuie să fie considerate decât ca contravențiuni. Așa, contravențiunile la Legea vânatului trebuie să fie clasificate printre contravențiuni, deși sunt pedepsite cu pedepse corecționale.

«În adevăr, dacă e vorba de delict, faptul nu se pedepsește decât atunci când faptul material este însoțit de cel intențional, pe când în cazul unei contravențiuni este suficientă existența infracțiunii pentru ca faptul să fie pedepsibil, chiar dacă a fost fără intențiune frauduloasă, cu bună credință».

Această teorie este frumoasă și umană, dar din nenorocire nu a avut sprijinul necesar pentru ca să poată fi pusă în aplicare și a rămas o lege moartă.

E întrebarea : acum ce reguli aplicăm acestor fapte cari prin natura lor sunt contravențiuni, și luând în vedere pedeapsa lor sunt delictete. Așa dar, care este sistemul ce practicăm astăzi ?

Chestiunea aceasta prezintă un mare interes din punctul de vedere al competenței, al aplicării cumului, etc.

Dacă ne referim la părerea lui Villey, Garraud, etc., consacrată și de jurisprudență, este că și acestor infracțiuni (delictete) trebuie să le aplicăm aceeași diviziune din art. 1 Codul penal. Prin urmare, la clasificarea infracțiunilor vom avea în vedere pedeapsa aplicată, adică art. 1 din Codul penal, iar nicidecum natura infracțiunii, și în ceea ce privește pedeapsa o vom avea în vedere pe aceea a legii speciale.

Aceste infracțiuni la legile speciale, chiar dacă nu au intențiunea frauduloasă, ci sunt făcute de bună credință, totuși trebuie să fie considerate ca

delictete și a li se aplica pedeapsa corecțională, pentru că și în Codul penal sunt fapte făcute fără nici o intențiune și cu toate acestea sunt pedepsite cu pedepse corecționale, deși le lipsesc elementul intențional.

De exemplu : crimă prin imprudență.

Asupra acestui sistem părerea noastră este că e prea drastic, de oarece faptul comis nu este într'un raport direct cu pedeapsa, distanța dintre ele este enormă. Cu toate aceste defecte însă poate că era necesară, și scuza ce legiștii ar putea invoca ar fi foarte potrivită cu principiul iezuitic care sună astfel : «Scopul scuza mijloacele», nu rămânea pistol, otravă, revolver, topor, vicleșug și toate meschinările cari azi nu mai există.

Azi însă sunt închisori, și aceste închisori sunt mai umane și nu au nimic de comun cu închisorile de odinioară, cari se numeau închizițiuni și în cari piereau sute și mii de vieți nevinovate.

Din toate cele de mai sus, ca concluziune, stabilim precis că infracțiunile la legile speciale cari sunt de competența judecătorului de ocol, dar nu sunt supuse aplicării art. 51 din Legea judecătorilor de ocol, sunt guvernate de dispozițiunile acelei legi speciale, fie relative la pedeapsă, fie la modul de a se da cu recurs sau cu apel, precum și calificarea lor se va face conform art. 1 din Codul penal, fie sau nu intențiune.

15 August 1909

Ion A. Panait

Magistrat stagiar, Măcin

A apărut tomul IX (partea I-a) din **Explicațiunea teoretică și practică a Dreptului civil român**, de d-l *Dimitrie Alexandresco*. (Comentariul art. 1410 — 1490, 1902 din Codul civil). Acest volum cuprinde studii amănunțite asupra Legii proprietarilor, precum și asupra bezmanului, embaticului sau emfiteozei. **Prețul 10 lei.**

Partea a doua din acest volum, care va apare în cursul lunii Ianuarie 1910, cuprinde : **Societatea, Mandatul, Comodatul și Imprumul**, precum și tablele întregului volum.

Comandele se fac la ziarul «Curierul Judiciar», unde se găsesc de vânzare și celelalte volume.

A apărut : **Volumul V, REPERTORIUL GENERAL DE JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ A INALTEI CURȚI DE CASAȚIE** de d-l *I. C. Barozzi*.

Acest volum care s'a pus în vânzare cu **prețul de 8 lei** e întocmit în felul și ca **supliment** al celorlalte patru volume ce au apărut anul trecut în editura *Curierului Judiciar* și al căror **preț total e de 60 lei**, broșate.

Suplimentul acesta cuprinde toate principiile de drept, soluțiunile și interpretările de legi date de Inalta Curte de casație în cursul anului 1906.

De vânzare la *Curierul Judiciar*, care servește orice cărți de drept române sau streine, broșate sau legate după dorință, contra valoare, mandat sau ramburs.